

1 Úvod

Česká školní inspekce předkládá tematickou zprávu s výsledky inspekční činnosti zaměřené na vzdělávání v oblasti etické výchovy v předškolním, základním a středním vzdělávání. Inspekční činnost byla realizována podle § 174 odst. 2 písm. a) a d) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Tematická inspekční činnost byla rozdělena na dvě části. První část představovalo inspekční elektronické zjišťování, v němž byla oslovena přibližně čtvrtina ředitelů mateřských, základních a středních škol prostřednictvím on-line dotazníku. Elektronické zjišťování bylo provedeno v termínu od 26. ledna do 12. února 2016. Celkově se elektronického zjišťování zúčastnilo 1 192 mateřských škol, 940 základních škol a 308 středních škol včetně víceletých gymnázií.

Druhou část tematické inspekční činnosti představovala prezenční inspekční činnost, která byla realizována od 2. listopadu 2015 do 29. února 2016 v 92 základních školách a ve 22 středních školách. Pracovníci České školní inspekce zjišťovali kromě jiného zejména stav výuky v tématech etické výchovy formou řízeného rozhovoru s pedagogem vybraným ředitelem školy.

Příprava a realizace tematické inspekční činnosti byla provedena ve spolupráci s obecně prospěšnou společností Etická výchova a s Etickým fórem ČR, z.s.

2 Zaměření inspekční činnosti

V rámci inspekční činnosti v mateřských školách Česká školní inspekce především zjišťovala, jaká témata etické výchovy jsou v nich zařazována a zda učitelé absolvovali nějaké další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) v oblasti etické výchovy. V základních a středních školách pak Česká školní inspekce sledovala, zda školy mají zavedenu etickou výchovu (případně do kterých předmětů nebo vzdělávacích oblastí), jaká témata etické výchovy do vzdělávání zařazují, jaké výukové metody a formy jsou při etické výchově využívány, jaké učební pomůcky a materiály učitelé využívají, kolik žáků se výuky účastní, jaké jsou aprobační pedagogů, kteří se podílejí na vzdělávání v oblasti etické výchovy, a zda ve školním roce 2014/2015 absolvovali učitelé nějaké DVPP zaměřené na oblast etické výchovy. Rovněž bylo zjišťováno, v jaké míře využívají školy programy a projekty nabízené externími organizacemi.

Inspekční činnost na místě kromě hospitací spočívala v rozhovorech s vybranými učiteli, kteří hodnotili zavedení etické výchovy v jejich škole a vyjadřovali svůj názor na případné rozšíření její výuky (např. jako povinného/volitelného předmětu v každém ročníku).

Cílem tematické inspekční činnosti bylo zmapovat stav výuky témat etické výchovy a získat podněty pro její další rozvoj. V následujících kapitolách představuje Česká školní inspekce svá zjištění o kvalitě vzdělávání v tématech etické výchovy v jednotlivých stupních.

3 Etická výchova v předškolním vzdělávání

Přestože etická výchova není v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“) přímo vymezena, nepřímo prolíná většinou vzdělávacích oblastí, zejména oblastmi *Dítě a ten druhý* a *Dítě a společnost*. Důraz je kladen na to, aby děti dodržovaly pravidla soužití s ostatními dětmi a dospělými lidmi, aby byly ohleduplné a respektovaly ostatní. Tyto oblasti dále rozvíjejí prosociální citění (např. pomoc druhým), učí je správné